
ATİNA-TİRAN İLİŞKİLERİNDE GEÇİCİ GERİLİM - 1 NISAN 2010

Erhan TÜRBEDAR

12.04.2009

---

25 Mart 2010da Atinada düzenlenen Milli Gün kutlamalarına katılan Yunanistan Sahil Güvenlik Komutanlığına bağlı bir grup asker, Arnavutlara karşı hakaretler içeren ırkçı sloganlar atınca, Tiran-Atina hattında gerginlik yaşandı. Arnavutluk Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı İtir Meta, söz konusu hakaretlere sert tepki göstererek, bu tür olayların iki ülke arası ilişkilere olumsuz yansiyebileceği uyarısında bulundu. Bunun üzerine, Yunanistanın Tiran büyükelçisi, Yunan askerlerinin Arnavutlara hakareti yüzünden Tiran hükümetinden özür diledi.

Yunanistan-Arnavutluk ilişkilerine bakıldığı zaman, tarihte inişli çıkışlı olduğu, genel olarak düşük seviyede kaldığı ve düşmanlığın ağır bastığı görülüyor. Arnavutlukun güneyinde yoğun olarak yaşayan Yunan azınlığı ve ekonomik sebeplerle Yunanistana sığınan Arnavut göçmenler, anlaşmazlığın temel kaynağını oluşturmuştur. Atinanın, Kuzey Epir bölgesi olarak adlandırdığı Arnavutlukun güneyinin Yunanistana bağlamasını hedefleyen tarihteki planı, Tiranın genel olarak Arnavutluktaki Yunan azınlığa şüphe ile yaklaşmasına neden olmuştur. Yunanistanda günümüzde bile Arnavutlukun güneyine Arnavutların işgali altındaki Yunan toprakları gözıyla bakan çevreler bulunuyor.

1997-2005 döneminde Sosyalist Partinin liderliğindeki hükümetlerin Arnavutluku yönetmiş olması, Yunanistan ile olan ilişkilerde hızlı bir düzelmeye yol açmıştır. Günümüzde Arnavutlukta iktidarda bulunan Demokratik Partinin liderliğindeki yönetim de, en azından Yunanistan bakımından hassasiyet yaratabilecek konularda temkinli bir politika izlemeye çalışıyor. Atina veto hakkını kullanarak Arnavutlukun Avrupa Birliği üyeliğini engelleyebileceği göz önünde alındığında, Yunanistan ile iyi ilişkiler sürdürmek, Arnavutlukun zorunlu bir dış politika tercihi haline geldiği söylenebilir.

Son yıllarda görünen Yunanistan-Arnavutluk yakınlaşmasına paralel olarak, Arnavut yetkililerin ülkedeki Yunan azınlığın sorunlarına karşı daha yapıcı politikalar izlemeye çalıştıkları ortadadır. Ne var ki Atina, Yunanistanda bulunan Arnavutlara karşı benzer bir hoşgörüyü göstermiyor. Arnavutluktaki Yunan azınlığının durumunun düzeltilmesi için yıllarca çaba sarf eden Atina, Yunanistanın çok kültürlü bir topluma sahip olduğu gerçeğini göz ardı ederek, diğer azınlıkları olduğu gibi, ülkedeki Arnavut azınlığının varlığını da bilinçli bir şekilde reddediyor.

Bugün Yunanistanda yaşayan Arnavutlar Ortodoks Arnavutlar, Çamerya Arnavutları ve çalışma amacıyla Yunanistanda barınan göçmen Arnavutlar olarak üçe ayrılıyor. Ortodoks Arnavutların 19. yüzyılda Atina çevresinde yoğun bir şekilde yaşadıkları biliniyor. Ancak bazı kaynaklarda, Yunanistanın Ortodoks Arnavutları önemli ölçüde Helenleştirdiği belirtiliyor. Çamerya bölgesinde yaşayan 100 bin kadar Arnavuta gelince, bunların önemli bir kısmı Müslümandır. Yunanistan, işgalci İtalyan güçleriyle işbirliğinde buldukları gerekçesiyle, işlediği zulümlerle 1945ten sonra

yaklaşık 30 bin Çameryalı Arnavutu sınır dışı etmiştir. Bu Arnavutların ve ailelerinin Yunanistana geri dönmelerinin sağlanması ve mülkiyetlerinin iade edilmesi çağrılarında ise Atina sağır kalıyor.

Yunanistanda yasal veya kaçak bir şekilde çalışan Arnavutlara gelince, sayılarının 500 bine yakın olduğu tahmin ediliyor. Arnavutluktan Yunanistana yönelik ekonomik göç dalgası, Yunanistanın canını sıkıan önemli bir konudur. 11 Kasım 2003te İngilterenin The Guardian gazetesinde yer alan bir haberde, Yunanistandaki hastanelerin göçmenleri kabul etmediği, yabancıların ev bulmakta güçlük çektiği yönündeki cümlelere yer verilmiş, bazı köylerde ise göçmenlere gece dışarı çıkma yasağının uygulandığı öne sürülmüştür. İnsan haklarının savunuculuğunu yapan kurumların raporlarından, Yunanlı asker ve polislerin Arnavut göçmenlere karşı şiddet uyguladıklarını ve genel olarak Yunanlıların göçmenlere karşı ırkçı duygular beslediğini okumak mümkündür. 25 Mart 2010da Yunanistan Milli Gün kutlamalarında Yunan askerlerinin Arnavutlara karşı söylediği sloganlar ise, Yunanistan ordusunda komşu ülkelere karşı kullanılan düşmanca marş ve sloganlarla eğitimin verildiğini akıllara çağırıyor.

Yunanistanda çalışmak üzere bulunan Arnavutların durumunun, önümüzdeki yıllarda da Atina-Tiran hattındaki ilişkilere yansımalarının olması bekleniyor.

Kaynak/Source: